

Polski Związek Filatelistów
Komisja Maksimafilii

MAKSIMAFILIA

Biuletyn Nr 5

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne

Poradnik Kolekcjonera Kart Maksimum – cz. 5

Polskie Karty Maksimum - cz. 5 – lata 1945-1947

Marian Teodor Haydzicki (1909-1985) - Cz. 5

Konkurs na najlepszą kartę maksimum 2022 roku

Karolina Kózka - 125 rocznica urodzin

Galeria kart maksimum – Boże Narodzenie

Grudzień 2023

Komisja Maksimafilii ZG PZF

Skład Komisji:

Przewodniczący

Sławomir Bem

Członkowie Komisji

Wojciech Chwastowski

Jerzy Musiał

Nadzieja Sulima

Zespół redakcyjny:

Sławomir Bem, Wojciech Chwastowski, Marek Smoła

Wydawca: Komisja Maksimafilii ZG PZF; adres: Maksimafilia@wp.pl

SŁOWO WSTĘPNE

Tym numerem biuletynu „Maksimafilia” zamykamy już drugi rok jego istnienia. Udostępniane na stronie internetowej ZG PZF liczby odsłon oraz informacje od kolekcjonerów wskazują, że cieszy się on zainteresowaniem i przyjął się na filatelistycznym rynku.

Dla czytelników mamy niespodziankę, ponieważ w numerze zamieszczamy również informację o nowym, ogłaszanym konkursie na najlepszą polską kartę maksimum roku 2022, który w tym roku po raz pierwszy odbędzie się w dwóch kategoriach. Szczegóły w numerze.

Dla kolekcjonerów w bieżącym biuletynie zamieszczamy kolejną garść porad, tym razem na co zwrócić uwagę przy samodzielnej budowie kart maksimum. Może czytelnicy część z nich wykorzystają przy wyborze kart zgłaszanych do konkursu.

W numerze też kolejna, ostatnia już, część artykułu kol. Marka Smoły przybliżającego sylwetkę Mariana Haydzickiego, jednego z bardziej znanych polskich filatelistów, autora tzw. tez analogofilskich.

W tym roku minęła 125 rocznica urodzin błogosławionej Karoliny Kózki. Z tej okazji przypominamy w biuletynie jej sylwetkę ilustrowaną kartami maksimum.

Zachęcamy do udziału w konkursie i nadsyłanie skanów swoich kart maksimum jak i przesyłania nam artykułów do publikacji w kolejnych numerach.

Życzymy Wszystkim Czytelnikom wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku,

Sławomir Bem
Przewodniczący
Komisji Maksimafilii ZG PZF

PORADNIK KOLEKCJONERA KART MAKSIMUM – CZ. 5

Sławomir Bem

Ważnym aspektem kolekcjonowania kart maksimum oprócz ich zakupów czy wymiany z innymi kolekcjonerami jest również ich samodzielne tworzenie. Ten aspekt wyróżnia maksimafilię i oprócz dawania kolekcjonerom dodatkowego źródła satysfakcji z udanego stworzenia nowej karty maksimum, pozwala na bardzo dobre dobranie tematu karty do swojej kolekcji bez czekania aż kartę o takim temacie uda się pozyskać z rynku. Daje również twórcy pełną kontrolę nad zapewnieniem odpowiedniej zgodności elementów składowych karty maksimum.

W tym odcinku kilka wskazówek na co zwrócić uwagę przy samodzielnym wykonywaniu kart maksimum oprócz zapewnienia trzech zgodności tj. zgodności tematu, zgodności miejsca oraz zgodności czasu, o czym pisaliśmy w poprzednich odcinkach.

Gdy znaczek przedstawia kilka tematów, należy zwrócić uwagę, by karty maksimum były wykonywane osobno dla każdego tematu.

Prawidłowa karta maksimum wykonana dla statku Nina, biorącego udział w pierwszej wyprawie Krzysztofa Kolumba w poszukiwaniu nowej drogi do Indii w 1492 roku. W przypadku gdyby tematem karty miał być Krzysztof Kolumb, również znajdujący się na znaczku, widokówka użyta do stworzenia karty maksimum powinna przedstawiać Krzysztofa Kolumba.

Należy również zwrócić uwagę by znaczek pocztowy użyty do stworzenia karty maksimum nie przekraczał 25 % powierzchni widokówki.

Nieprawidłowa karta maksimum – znaczek zaściana ponad 25 % powierzchni widokówki. Ponadto stempel nie jest w całości odbity na zestawie kartka/znaczek, a znajduje się wyłącznie na znaczku.

Ponieważ wymiary widokówki użytej do budowy karty maksimum powinny odpowiadać przepisom konwencji pocztowej tj. maks. 105 x 148 mm, min. 90 x 140 mm, przy użyciu bardzo dużych znaczków pocztowych często nie jest możliwe wykonanie prawidłowej karty maksimum.

Zabronione są widokówki z wieloma ilustracjami oraz przedstawiające reprodukcje znaczków.

Nieprawidłowa karta maksimum – widokówka z wieloma ilustracjami

Na zakończenie warto podkreślić, że do wykonania kart maksimum nie mogą być również wykorzystywane fotografie, kserokopie, kolaże, wycinki, fotomontaże, hologramy czy rysunki.

Mam nadzieję, że powyższe uwagi pozwolą na uniknięcie błędów przy tworzeniu własnych kart maksimum.

Cdn.

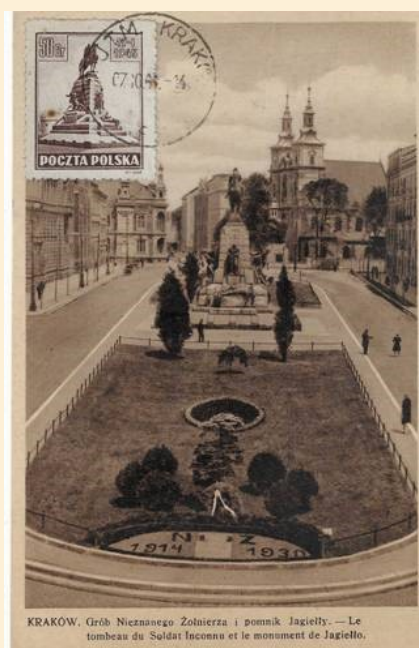
POLSKIE KARTY MAKSYMUM - CZ. 5. LATA 1945-1947

Wojciech Chwastowski, Sławomir Bem

Ten odcinek cyklu Polskie Karty Maksimum jest poświęcony latom 1945 – 1947 i pierwszym kartom maksimum Polski Ludowej. Warto zwrócić uwagę, że wydaniem części widokówek zajmował się Marian Haydzicki, twórca też analogofilskich.

Zn. /Fi. 362/ Pomnik króla Wł. Jagiełły w Krakowie
Wydawca kartki Haydzicki-Szuskiewicz
Stempel dzienny Kraków 1 2.II.1945

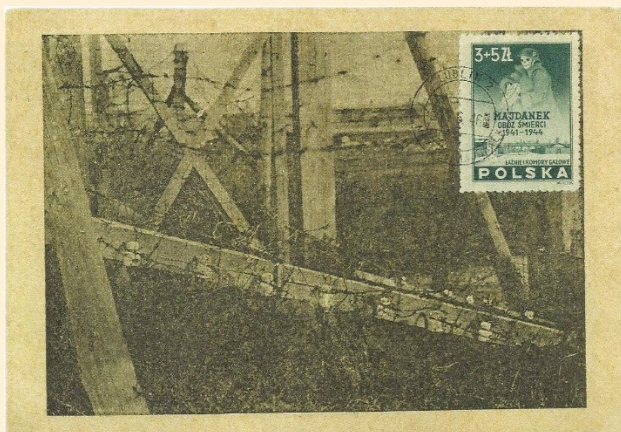
Zn./Fi.362/ Pomnik króla Wł. Jagiełły w Krakowie
Wydawca kartki Sztuka Kraków
Stempel dzienny Kraków 1 7.X.1945

Zn. /Fi. 379B/ Wysoka Brama w Gdańsku
Wydawca kartki Polska Macierz Szkolna w Gdańsku
Stempel dzienny Gdańsk 47

Zn. /Fi. 394/ 83r. Powstania Styczniowego
Wydawca kartki Haydzicki-Szuskiewicz
Stempel dzienny Kraków 31.3.1946

Zn. /Fi. 406/ Majdanek

Wydawca kartki Państwowe Muzeum na Majdanku

Stempel dzienny Lublin 31.5.1946

Zn. /Fi. 409/ Zabytki architektury

Wydawca kartki Haydzicki-Szuszkievicz

Stempel dzienny Wrocław 5 4.4.1947

Zn. /Fi. 418a/ Henryk IV Probus- płyta nagrobna

Wydawca kartki Haydzicki-Szuszkievicz

Zn. /Fi. 409/ Zabytki architektury

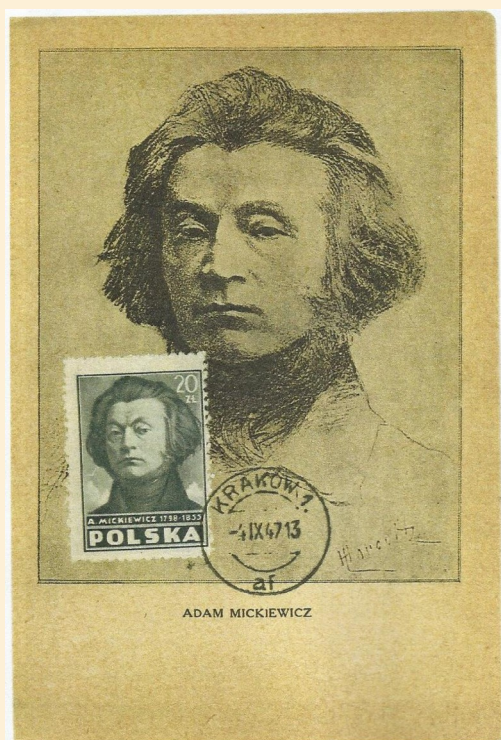
Wydawca kartki Instytut Zachodni

Stempel dzienny Wrocław 7.7.1947r.

Zn. /Fi. 422B/ Fryderyk Chopin
Wydawca kartki Salon Malarzy Polskich
Stempel dzienny Warszawa 3.XI.1947

Stempel dzienny Wrocław 16.9.1947

Zn. /Fi. 427/ A. Mickiewicz
Wydawca kartki Haydzicki-Szuszkiewicz
Stempel dzienny Kraków 1 4.IX.1947

Zn./Fi.430A/ Brat Albert
Wydawca kartki nieznany
Stempel dzienny Kraków 1 4.IX.47

MARIAN TEODOR HAYDZICKI (1909-1985) – ZAPOMNIANY TARNOWIANIN

(Cz. 5 - ostatnia)

Marek Smoła

Powojenna działalność filatelistyczna

Równolegle z aktywnością zawodową i polityczną, Haydzicki włączył się również w odbudowę ruchu filatelistycznego w Tarnowie, i szerzej, w kraju. Wraz z grupą filatelistów doprowadził do reaktywowania, 4 września 1946 roku, klubu w Tarnowie, który stał się tarnowskim Oddziałem Towarzystwa Filatelistycznego w Krakowie. Tak jak i przed wojną Haydzicki został sekretarzem zarządu. Członkowie Klubu zaopatrywali się w nowości z zakresu filatelistyki, dostarczane z kraju i zagranicy. Prowadzono szeroko wymianę, gromadzono literaturę i katalogi. Jednym z najbardziej aktywnych był właśnie Haydzicki, który w 1947 roku opublikował w Biuletynie Informacyjnym Polskiego Towarzystwa Filatelistycznego w Krakowie artykuł pt. „Analogofilstwo”. Haydzicki specjalizował się w tej właśnie dziedzinie kolekcjonerstwa, stąd ta część środowiska filatelistycznego, organizując we Francji specjalny kongres, uznała jego obecność za konieczną. Ostatecznie w Międzynarodowym Kongresie Analogofilów w Dijon, odbywającym się w dniach 11-14 września 1947 roku, mimo zaproszenia dla większej grupy filatelistów, udział wzięł jedynie Haydzicki.

Właśnie ten Kongres przyjął za podstawę teorii i praktyki tej dziedziny kolekcjonerstwa tzw. „Tezy Analogiczne”, spisane przez Haydzickiego zasady dotyczące tworzenia kart analogicznych i zbiorów tych kart, przetłumaczone łącznie na 50 języków (także na japoński). Analogofilia, zwana dzisiaj popularnie maksymafilią, polega na zbieraniu kartek pocztowych, gdzie na stronie widokowej naklejony jest znaczek maksymalnie podobny (stąd nazwa) do treści ilustracyjnej kartki i ostemplowany datownikiem pocztowym, również maksymalnie zbieżnym widokowo, z ilustracją kartki i znaczka.

Także dzięki temu pozycja Haydzickiego w strukturach organizacji rosła. Jeszcze w lutym 1948 roku został wiceprezesem Zarządu Klubu w Tarnowie, w lipcu tegoż roku uczestniczył w krakowskiej Konferencji Stowarzyszeń Filatelistycznych, gdy powołano Związek Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce, a w początkach września uczestniczył w obchodach 25-lecia Związku

Filatelistów w Toruniu. Kilka dni po powrocie został aresztowany. Na pięć ponad lat został oderwany od filatelistyki, od swojego środowiska, od rodziny.

MARIAN HAYDZICKI — Tarnów

Tezy analogofilskie

Poniżej zamieszczamy „Tezy Analogofilskie” p. M. Haydzickiego oraz polską kartkę analogiczną w przekonaniu, że znajdzie się w Polsce spora ilość zainteresowanych. Dowodem ogromnego zainteresowania tą dziedziną może być fakt, że jedna z wyższych uczelni w Danii zaproponowała autorowi objęcie wykładów z dziedziny analogofilstwa w ramach studium wyższego przy możliwości uzyskania przez studiujących doktoratu analogofilii! (Red.)

1. Widokówka analogiczna jest to taka kartka widokowa, której obraz jest identyczny z obrazem (motywem) naklejonego na niej po stronie widoku znaczka pocztowego, a całość osteplowana odpowiednim i przysługującym kasownikiem pocztowym który swym kręgiem obejmuje tak na. klejony na widokówce znaczek pocztowy jak i część pola widokówki.

2. Kartka widokowa mająca stać się widokówką analogiczną nie może być w żadnym wypadku zrobioną (uzyskaną) przez powiększenie, skopiowanie względnie sfotografowanie obrazu samego znaczka pocztowego. Widokówka analogiczna musi posiadać wszelkie cechy rzeczywistego pramotywu znaczka pocztowego (to jest obiektu który posłużył na wzór projektującemu znaczek pocztowy) i ma w zasadzie więcej szczegółów niż sam znaczek pocztowy.

3. Tak obraz widokówki jak i główny motyw znaczka pocztowego winien być (o ile to jest możliwe) identyczny. Obrazy widokówek, które nie pokrywają się w zupełności z głównym motywem (obrazem) znaczka pocztowego tworzą widokówkę analogiczną niepełną, procentowo mniej wartościową, zależnie od stopnia odchylenia w podobieństwie wzajemnym.

4. Miernikiem podobieństwa jest w każdym przypadku — główny motyw widoczny na znaczku pocztowym. O ile znaczek pocztowy posiada motyw

Strona Filatelisty Polskiego z 1948r. z artykułem M. Haydzickiego „Tezy analogofilskie”

Ale przetrwał. Także jego środowisko zmieniło się pod wieloma względami, także organizacyjnie. W Tarnowie istniał więc Oddział Polskiego Związku Filatelistów, scentralizowanej organizacji, powołanej w 1950 roku. Po

wyjściu na wolność wrócił do Tarnowa i podjął pracę w PSS. Dalej też angażował się w strukturach PZF. Już pod koniec 1953 roku wygłosił odczyt pt. „Co i jak zbierać?” dla młodszych członków związku, prowadził też w Tarnowie szkolenia dla uczniów, specjalizując się w zakresie literatury i analogofilii. Już w marcu 1954 roku został sekretarzem zarządu tarnowskiego oddziału PZF, a w doborowym gronie (Marian Baran, Alfred Hodbod, Mieczysław Zaprzała) współtworzył sekcję poradnictwa filatelistycznego. W maju tego samego roku wziął udział w III Walnym Zjeździe Delegatów PZF, angażując się w prace różnych zjazdowych gremiów, zaprezentował też referat dotyczący analogofilii i realizmu motywów polskich znaczków pocztowych. Pisywał też notatki prasowe związane z przygotowaniami do III Tarnowskiej Wystawy Znaczków, organizowanej w 1955 roku. W tym samym roku miały miejsce wybory nowych władz Oddziału PZF w Tarnowie, w których Haydzicki został członkiem komisji rewizyjnej, a także inspektorem kół dla starszych członków PZF. Jego aktywność nie malała. W 1956 roku został kierownikiem sekcji tematycznej, a we wrześniu 1956 roku wszedł w skład zespołu mającego opracować kronikę Oddziału. Jednak, jak się później okazało, zespół nie odbył ani jednego spotkania Kiedy zaś w 1957 roku nastąpiła kolejna zmiana w składzie władz Oddziału, Haydzicki wszedł w skład Sądu Koleżeńckiego i został wybrany na delegata Oddziału na Walny Zjazd PZF. I znów w okresie tej kadencji władz Haydzicki podejmował kolejne ciekawe inicjatywy, np. w 1958 roku – kiedy powołano sekcję porad językowych – pomagał redagować listy w języku angielskim, czeskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim. W tym samym roku – roku jubileuszu 400-lecia Poczty Polskiej – włączył się wraz z Marianem Belcarskim i Mieczysławem Zaprzałem w wygłaszanie okolicznościowych odczytów w różnych instytucjach i szkołach miasta Tarnowa. Następny rok przyniósł kompromitujący spór we władzach tarnowskiego Oddziału PZF. W wybranym w lutym 1959 roku Zarządzie (Haydzicki pełnił w nim funkcję III wiceprezesa) doszło do personalnych rozgrywek, w wyniku których prezes Roman Szuszkiewicz przekazał swe obowiązki zastępcy, w związku ze stanem zdrowia. Wkrótce też zrezygnował ze swej funkcji Haydzicki. Spór pogłębił się w 1960, gdy mimo uchwały Zarządu nie zwołano Walnego Zgromadzenia, a na skutek rezygnacji najbardziej utytułowanych (Belcarskiego, Szuszkiewicza i Zaprzała), pod naciskiem Haydzickiego wybrano nowego prezesa a na jego zastępcę samego Haydzickiego. Spór przeniósł się na grunt warszawski, gdy listopadzie 1960 roku w czasie posiedzenia Zarządu Głównego, doszło do ostrej

konfrontacji między Haydzickim i Zaprzątem. Centrala związkowa musiała powołać Zarząd Komisaryczny, doprowadziła też do zwołania Walnego Zgromadzenia Oddziału. Haydzicki nie znalazł się w nowych władzach Związku, wkrótce też odeszli z nich jego nieliczni zwolennicy.

Aktywność Haydzickiego nie ograniczała się do tarnowskiego środowiska filatelistów. Uczestniczył również, w 1957 roku, w powołaniu Klubu Zainteresowań św. Gabriel (zrzeszał zbieraczy znaczków pocztowych o tematyce religijnej), został także członkiem jego władz. Był delegatem Oddziału Tarnowskiego PZF na III Zjazd PZF (w 1954 roku), członkiem Zarządu Głównego PZF (1954-1955), wiceprzewodniczącym Komisji Problemowej ZG PZF (1956-1957), członkiem Komisji Badawczej ZG PZF (1958-1963), członkiem i sekretarzem Głównego Sądu Koleżeńskiego (1955-1961), ekspertem PZF w zakresie analogofilii, wreszcie jednym z założycieli Międzynarodowego Stowarzyszenia Dziennikarzy Filatelistycznych (AIJP), które powstało w Pradze w 1962 roku. Za znaczącą aktywność został odznaczony wówczas najwyższym wyróżnieniem związkowym, Złotą Odznaką Honorową PZF (1955).

Po opisanym wyżej głośnym konflikcie w strukturach tarnowskich PZF, Haydzicki wyjechał na Lubelszczyznę, gdzie również należał do PZF. Był członkiem Koła Miejskiego w Lublinie, największego w tamtejszym oddziale Związku. Podczas walnego zebrania sprawozdawczo-wyborczego w Kole, w dniu 7 marca 1965 roku, został wybrany, w grupie ośmiu osób, delegatem koła na walne zebranie oddziału. To z kolei miało miejsce 28 marca i dokonało podsumowania pracy w dwuletniej kadencji władz. Mocno angażował się w dyskusję nad sprawozdaniem ustępującego zarządu i być może dzięki temu znalazł się w nowych władzach. Został wiceprezesem Zarządu Oddziału PZF w Lublinie. Pisywał również relacje z życia lubelskich filatelistów do dwutygodnika „Filatelista”, oficjalnego pisma związkowego. Tu też na dłużej nie zagrzał miejsca, skoro w 1967 i 1970 roku mieszkał w Opolu, pracując w tamtejszym PSS, gdzie sprawdzała go ówczesna Służba Bezpieczeństwa.

Zmarł w opolskim szpitalu na postępującą chorobę nerek 28 maja 1985 roku. Decyzją rodziny został pochowany na Starym Cmentarzu w Tarnowie. Spoczął w grobowcu rodzinnym Niedzielskich, swoich teściów, gdzie wkrótce pochowano również jego żonę, emerytowaną nauczycielkę, zmarłą w 1989 roku.

KONKURS

Komisja Maksimafilii ZG PZF ogłasza konkurs na najlepszą polską kartę maksimum roku 2022. Tematyka kart dowolna. Zgłaszane do konkursy karty powinny być zbudowane zgodnie z Regulaminem Specjalnym Oceny Ekspонатów Maksimafilii (SREV) opublikowanym na stronie ZG PZF zatwierdzonym uchwałą Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Związku Filatelistów nr 28/XX/2015/Prez. ZG PZF.

W tym roku, w związku z rosnącą liczbą kart maksimum budowanych ze znaczków pocztowych spersonalizowanych, konkurs organizowany jest w dwóch kategoriach:

Kategoria 1 - kategoria znaczków pocztowych z emisji Poczty Polskiej oraz

Kategoria 2 – kategoria znaczków pocztowych spersonalizowanych.

Zgłoszenia na wypełnionym formularzu zgłoszeniowym (wzór formularza na następnej stronie) obejmujące imię i nazwisko Twórcy, adres email oraz skany obu stron karty prosimy nadsyłać na adres: Maksimafilia@wp.pl wraz ze zgodą na udział w konkursie oraz na publikację kart zgłoszonych do udziału w konkursie.

Najlepsze karty zostaną opublikowane w biuletynie, zwycięzcy obu kategorii otrzymają zestawy trzech kart maksimum.

Kryteria oceny obejmą:

- stopień wizualnej zgodności trzech elementów karty maksimum (kartki pocztowej - widokówki, znaczka pocztowego umieszczonego po stronie ilustracji widokówki oraz datownika okolicznościowego).
- Stopień zgodności tekstu datownika.
- Oryginalność, znaczenie tematu i treści karty maksimum.
- Estetyka i jakość wizualna.

Termin zgłaszania kart - 29 luty 2024r.

Dla zainspirowania uczestników poniżej zamieszczamy skan polskiej karty maksimum z 2021r.

KOMISJA MAKSIMAFILII ZG PZF

Formularz zgłoszeniowy do wypełnienia przez twórcę karty maksimum.

Konkurs na Najlepszą Polską Kartę Maksimum 2022 roku

Imię i nazwisko twórcy karty maksimum

E-mail twórcy karty maksimum

Tytuł karty maksimum

Informacja o ostemplowaniu

Informacja o widokówce

Ja niżej podpisany/-a oświadczam, że powyższa Karta Maksimum została stworzona przeze mnie oraz akceptuję i zobowiązuję się do przestrzegania Regulaminu konkursu.

Wyrażam zgodę na publikację karty maksimum zgłoszonej do udziału w konkursie.

Data Podpis twórcy karty maksimum

Prosimy o przesłanie wypełnionego formularza zgłoszeniowego **do 29 lutego 2024r. na adres e-mail:** Komisja Maksimafilii ZG PZF, Maksimafilia@wp.pl.

KAROLINA KÓZKA - 125 rocznica urodzin

Marek Smoła

Karolina Kózka pochodziła z ubogiej, chłopskiej rodziny; była czwartym z jedenaściorga dzieci Jana i Marii z domu Borzęckiej. Została ochrzczona 7 sierpnia 1898 roku w Radłowie, blisko Tarnowa. Angażowała się w życie parafialne, gdzie należała do Apostolstwa Modlitwy i była zelatorką Koła Żywego Różańca. Była apostołką kultu Najświętszego Sakramentu i Najświętszego Serca Pana Jezusa przez Komunię św. wynagradzającą. Pomagała także w prowadzeniu wiejskiej świetlicy i biblioteki swemu wujowi Franciszkowi Borzęckiemu, który miał wpływ na rozwój młodej siostrzenicy.

Karolina Kózka została zamordowana jako 16-latką 18 listopada 1914 roku, broniąc się przed zgwałceniem przez rosyjskiego żołnierza na początku I wojny światowej. Zmarła na skutek wykrwawienia spowodowanego przecięciem szablą arterii szyjnej. Ciało Karoliny odnaleziono dopiero 4 grudnia. W pogrzebie, który odbył się 6 grudnia wzięło udział około 3 tysięcy osób. Zmarłą otoczył kult męczeństwa i świętości.

Karta maksimum przedstawiająca Karolinę odmawiającą różaniec.

Już 18 listopada 1917 roku, na polecenie biskupa Leona Wałęgi, dokonano przeniesienia zwłok Karoliny z miejsca jej pochówku do specjalnego grobowca położonego w pobliżu kościoła parafialnego w Zabawie. Starania

kolejnych biskupów tarnowskich: Jana Stepy i Jerzego Ablewicza zainicjowały proces beatyfikacyjny, rozpoczęty ostatecznie w 1965 roku. Za pontyfikatu papieża-Polaka, 30 czerwca 1986 roku, został przyjęty dekret o męczeństwie Karoliny. Podczas wizyty w Tarnowie, w trakcie trzeciej pielgrzymki do Ojczyzny, 10 czerwca 1987 r., papież Jan Paweł II ogłosił ją błogosławioną podczas uroczystej mszy świętej. Z okazji 15. rocznicy wyniesienia jej na ołtarze, biskup tarnowski Wiktor Skworec, ustanowił kościół parafialny w Zabawie Sanktuarium błogosławionej, gdzie spoczywa ona obecnie pod ołtarzem głównym.

Karta maksimum przedstawiająca błogosławioną Karolinę

Została patronką Ruchu Czystych Serc oraz Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży oraz patronką diecezji rzeszowskiej. Każdego 10 dnia miesiąca w Sanktuarium w Zabawie odprawiana jest msza święta w intencji jej kanonizacji, natomiast każdego 18 dnia miesiąca odprawiana jest Droga krzyżowa szlakiem jej męczeństwa.

GALERIA KART MAKSYMUM – Boże Narodzenie

